

ציפיץ על רקע העיר

אני לא חייב להיות מעורב בכל מהומה בישראל

במיפלגה הנאצית. המיטרה באה לאסור את האב, האב נמלט, וכי עבור שמונה ימים החליטה המיש-פחה לעקור מגרמניה ולעלות לארץ. הם הגיעו בדיוק ביום הצ"ה-בלפור.

אתה זוכר את המיפגש הי ראשון שלך עם הארץ?

בוודאי. באנו באוניה פולוניה. הגענו ליפו, אבל היתה שביתה של הסוורים הערביים בגלל הצהרת-בלפור, לכן נסענו לפורט-סעיד, ומשם באנו ברכי בת לרחובות. שם התאכסנו אצל קרר בים של אמי.

כעבור שמונה ימים עברנו לגור בחורבה רעועה, עם שרותים בחוץ. אנא שלי התחיל לעבוד כפועל?

בניין, ואחר-כך הפך נהג-משאית. אחרי מלחמת-העצמאות עבר להיות נהג מונית. אמי שטפה רצפות בבוקר-הפונד לים, ואני הייתי עוזר לה. ומאז יש לי תסביד. אני מאוד כועס כשאני רואה אדם הולך על מירצפות רטובות, שזה עתה ניקו אותן. אם אני יוצא מן המיש-רד אחרי-הצהריים, ואני רואה את המנ-קה, אני מייד עובר למיסרון השני. אם

אומרים שתל-אביב יכולה להתמודד עם כל עיר בעולם.

אתה מרגיש שהגשמת חלומות?

נמידה רבה — כן. כשאנתי לכהן כראש-עיר, תל-אביבים לא התגאו לומר שהם מתל-אביב, וזה השתנה. יצאתי גם הערכה וגישה חיובית וסר כלנות לאוכלוסיה הערבית היושבת בתוכנו.

אתה חושב שאתה מת-ייחס ליפו כמו לתל-אביב?

היום לא, הרבה יותר טוב ליפו. מי יום את פרויקט-השיקום לתושבי עג"מ?

אז מדוע הם אינם מררי-ציים?

עוד אין תוצאות. אני יומתי את פרויקט-השיקום לפני ארבע שנים, לא מאז האינתיפאדה. וגם בנושא הניקיון חל שיפור.

אתה חושב שהתושבים הערבים בעיר מרגישים ש-וויים?

אני חושב שהיום כן. תראי מה נעשה שם בחינוך. השנה לא הוספתי כיתה-בנייה לאף בית-ספר אחד בעיר, חוץ מאשר לבית-הספר הערבי אחווה, שהר ספתי לו קומה שלמה, כולל סיפריה וכיתות.

התושבים הערביים בוחי-רים כך?

אני לא יודע, אני מקווה.
תמיד, לפני בחירות, יש תנופה של שיפורים.
 אני לא עושה את הדברים כדי שיבחרו בי. ברור שאזכיר את הדברים שעשיתי, אבל אני לא מרמה. אין לי כל ערובה שיבחרו בי בגלל זה.

תדמית. יש לי ויכוחים על רקע של אמת ועל דברים מהותיים.

מה הדברים הכי טובים שעשית בעיר?

בשכונות-המצוקה, בחינוך, במוס"ד-ות-ציבור, במרכזים קהילתיים, בס"פורט, במעונות, בגנים, בהרחבת די-רות, ששעשתה בעזרת מיסרד-השיכון.

"לפעמים אני מח-לשק, אבל לא יכול"

עניין חוק וסדר בתחום שלי, מערכת הפיקוח העירוני, סגירת עסקים בלי רישיון בלילות, בנייה בלי רישיון. אני שים יודעים שבתל-אביב יש בעל-בית.

טיפול בקשישים, מערכת-החינוך שהיא הטובה ביותר בארץ, כולל החינוך המשלים.

הכנסת תרבות לעיר. היום יש תר-בות בעיר, והיא באמת מטרופולין. ואת זה אומרים אנשים שבאים מחו"ל. הם

עוד כמה שנים?

בשלב הזה עוד חמש שנים. ברגע שארגיש שאני נטל ושאני לא תורם עוד, אצא החוצה.

אתה חושב שאתה ראשי-עיר טוב?

כן.
יש דברים שאתה לא טוב בהם?

אני לא טוב במשאומתן, כי אני תיכף חושף את הקלפים שיש לי. אני לא בנוי להתמקח ולתמרן ולאגוף. אני לא טוב בלשקר, אני לא יודע לעשות זאת. אני מת לפעמים לשקר, אבל לא יכול. זה בעיקר כולט עם פוליטיקאים, הם מתחננים שאשקר, ואני לא יכול.

אומרים עליך שאתה שר-לף מהר.

זה לא נכון. אני כדור-כדל מאוד מחושב בדברים שאני עושה. יש לי מענה-לשון מהיר, זה נכון, אבל אם אני רוצה לדבר על משהו, אני לא מדבר, והיום קיבלת דוגמה. אני לא שלפן, בניגוד לתרמית.

אתה נכנס הרבה למרי-רות?

לא, אבל אני מסתכסך לעיתים עם אנשים.

על איזה רקע? ענייני. אין לי בעיות רבות של

בבחירות הקודמות היו 10.9% מצ"עיים חרדים לעירייה.
הם גדלים מבחינה כמור-תית.
 בשביל זה אני ראש-עיר, ואני אדאג שהפרופרציות יישמרו.

בזמנו יזמת ואירגנת כאן למטה, בכיכר מלביישראל, הפגנת תמיכה גדולה בממשל-לת-ביגין ובמילחמת-הלבנון.

נכון. היתה מילחמה, כחורים נפלו ואני ראיתי שמתחיל ריפיון בממשלה. שמשאירים את שרון ובגין לכה. כשיש מילחמה צריך להתאחד, לא עושים חשבונות כשהבחורים נופלים.

היה אירוע רומה ב-1969 — הצגת מלכת-האמבטיה. ואני מכיר את ההר גשה של בתור שנופלים עליו פגיוס, ומצר שני יש עליו ביקורת. מלכת-האמבטיה גרה ספקות לגבי צידוק המילחמה, לכן יזמתי את ההפגנה הי-זאת, כדי להראות את אחרות העם.

אבל קשה לומר שבזמן מילחמת-הלבנון העם היה מאו-חד.

לא חייבו איש לבוא להפגנה, ובכל זאת באו.

אתה הית בעד מילחמת-הלבנון?

בשלב מסוימים בהחלט הייתי בעד, בגלל מה שקרה בגבול הצפון.

ומתי שנית את דעתך? אחרי העסק עם בירות, שלא הלך, חשבתי שצריך לצאת. אבל הייתי בהחלט בעד כיבוש בירות, כולל בירות המערבית.

אבל לא יצאת בגלוי נגד?

לא, בהחלט לא, אסור. אחרי שהיתה הפסקת-אש הייתי בעד לצאת מלבנון.

דיברת על כך עם מישהו? לא, כי אמרתי שאני סומך על המנהיגים שלנו, שימצאו את הדרך. אבל בשלב המילחמה הייתי בהחלט בעד כיבוש בירות.

מדוע אינך רץ לכנסת?

כי אני רוצה לנהל את תל-אביב. רצתי בעבר לכנסת ונכשלתי.

מתי זה היה? ב-1981, כי רציתי להיות חבר-ועדת-הכספים, רציתי שתהיה לי הש-פעה על הכספים לתל-אביב, אבל נכי-שלת, ובריעבר אני לא מצטער.

אתה לא רוצה לנסות שוב?

אין חשש. זה לא מעניין אותי.

אתה לא רוצה להתעסק קצת בעניינים לאומיים?

כל אחר שיעסוק כמה שהוא מתמחה בו. אני רוצה להמשיך להתמודד כא.

אני מעדיף אמשלה בלי הדתיים, אבל גם אז אני בעד לחייב אותם להתגייס"

גם שם רטוב, אני יודר קומה אחת כמר-רגות.
ואתם, שבגרמניה הייתם עשירים מאוד, עברתם לעוני רב?
 כן, כאן חיינו בעוני רב, לפעמים סבלנו גם מרעב.

צ'ץ' הצטרף להגנה, ולפני מיל-חמת-העצמאות הלך לשנת-שרות ברחובות. במיסגרת שנה זו עבר גם קורס-קצינים. כשפרצה המילחמה, כבר היה מפקד-מחלקה ושירת ב-חטיבת-גיבעתי. הוא התקדם ב-דרגות, היה סגן מ"פ ואחר-כך מ"פ. לימים, כבר אחרי הקמת צה"ל, היה קצין אג"ם בפקוד-הצפון. (המשך בעמוד 40)

שלמה וזיווה להט
 לא רצתה לעבור לרחובות

צילון: במירה, העולם הזה